

طبیعت و قهر نابرابری

۷ اکتبر زلزله ای به قدرت ۷/۶ ریشتر منطقه شمالی شبه قاره هند را لرزاند و مناطق وسیعی از روستاهای کشمیر با خاک یکسان شد. تعداد کشته ها معلوم نیست، ولی حدس می زنند که تعداد قربانیان به ۵۰ هزار نفر برسد. برای یافتن مسبب مرگ این انسانها، حافظه تاریخی لازم نیست. همین یکی دو سال اخیر، از بم تا تسونامی، از کاترینا تا کشمیر دیده ایم که آنچه تعداد قربانیان بلایای طبیعی را چندین و چند برابر می کند نظم ناعادلانه ایست که بر جهان حاکم است، روابط نابرابر و ستمگرانه ای که انسان ها در آن صرفا برده هایی بی ارزش برای سرازیر کردن ثروت در حساب های بانکی اقلیتی ناچیزند.

کشمیر زمانی یک کشور مستقل بود که بعدا توسط هند و پاکستان اشغال، الحاق و تقسیم شد. دعوی ادامه دار پاکستان و هند بر سر کشمیر یکی از مسائلی بود که کمک به زلزله زدگان را به تاخیر انداخت. هر دو کشور برای کمک به زلزله زدگان، شرایط نامربوط سیاسی پیش می گذاشتند و می خواستند جان مردم را وثیقه معاملات نحس خود کنند. دولت نظامی پاکستان در چند روز اول عملا دست روی دست گذاشته بود. در دو سه هفته اول هنوز بسیاری از دهکده ها روی تیم های نجات را ندیده بودند. گاهی حتی خبرنگاران زودتر از تیم های نجات به مناطق می رسیدند. و پاکستان کشوری است که به قول یکی از روستائیان خشمگین، ۷۵٪ بودجه اش را خرج مصارف نظامی می کند و ارتشش همه جا حاضر است (البته به جز وقتی که مردم به کمک احتیاج دارند).

این منطقه از شبه قاره هند، مثل اکثر نقاط ایران، منطقه ای زلزله خیز است. ولی رژیم های این کشورها هیچ اقدامی برای جلوگیری از کشتارهای عظیم در صورت وقوع زلزله نمی کنند، هیچ بودجه ای به مطالعه زلزله، پیش بینی آن، و تهیه امکانات لازم برای تقلیل خرابی و تربیت متخصصین کمک رسانی اختصاص نمی دهند. بودجه علمی این کشورها به ساختن بمب اتم و سایر ابزار کشتار و انباشت ثروت اختصاص دارد. جان مردم برای این حاکمان پیشیزی ارزش ندارد.

خرابی و مرگ و میر در مظفرآباد، نشان از همان شهرسازی بی رویه و فاسدی داشت که در بم و سایر شهرهای ایران شاهدش هستیم. مرگ و میر در روستاهای دور افتاده نشان از اقتصادی داشت که در آن ثروت در دست عده ای محدود و در شهرها متمرکز است و روستاها از کوچکترین امکانات، حتی راه های مناسب، بهره ندارند. امسال توفان کاترینا و مرگ و میر در یکی از مراکز نفتی ثروتمندترین کشور جهان از یک طرف و زلزله ای که جان بیش از ۵۰ هزار نفر از روستاهای فقرزده کشمیر را ویران کرد از طرف دیگر، گستره جهانشمول بی عدالتی را نشانمان دادند. طبیعت انگشت خود را به سوی نظم ویرانگری که مسبب مرگ و آوارگی انسان هاست نشان گرفته. ولی راه رهایی از این نظم، در دست ما انسان هاست.

سمیرا فرزانه

www.8mars.com

